

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ЯРОСЛАВА МУДРОГО**

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ
ПОСІБНИК**

для самостійної роботи
та практичних занять з навчальної дисципліни

ФІНАНСОВІ ПОСЛУГИ

галузь знань 08 "Право"
освітньо-кваліфікаційний рівень "Магістр" (відповідно до ECTS)
спеціальності 08 "Право"

Харків

2020

Навчально-методичний посібник для самостійної роботи та практичних занять з навчальної дисципліни «Фінансові послуги» / уклад.: Кучерявенко М. П., Головашевич О.О., Дмитрик О.О.; Котенко А.М., Маринів Н.А., Смичок Є. М. Х. : Нац. юрид. ун-т України ім. Ярослава Мудрого, 2020. 39 с.

ЗМІСТ

1. Вступ.....
2. Загальний розрахунок годин лекцій, семінарських
занять, самостійної роботи
3. Програма навчальної дисципліни. Завдання до
практичних занять та самостійної роботи. Список
нормативно-правових актів
4. Критерії оцінки успішності студентів з навчальної
дисципліни

ВСТУП

Фінансові послуги – навчальна дисципліна, предметом вивчення якої є сукупність взаємопов'язаних правових норм, що регулюють відносини у сфері діяльності учасників ринків фінансових послуг з надання фінансових послуг, здійснення регулятивних та наглядових функцій за такою діяльністю.

Головною метою курсу є розкриття (вивчення) сукупності правових норм, що регулюють фінансові послуги в Україні, визначення основних правових характеристик ринків фінансових послуг, механізмів, способів та інструментів їх надання, їх сутності, основних складових, інфраструктури, особливості функціонування сегментів фінансового ринку, формування цілісної системи теоретичних і практичних знань щодо правового регулювання діяльності учасників ринку фінансових послуг, методів захисту прав споживачів фінансових послуг, розширення у студентів світогляду щодо фінансово-правового регулювання сфери ринків фінансових послуг в фінансовій системі держави та органів місцевого самоврядування та правового забезпечення єдиної державної політики у фінансовому секторі України.

З урахуванням цього передбачається розгляд багатьох питань, що дає студентам широкий діапазон світоглядних уявлень із найбільш важливих фінансово-правових проблем розвитку України, зокрема, поняття фінансового ринку, ринку фінансових послуг, його інституційної та сегментарної структури, державного регулювання та саморегулювання ринку фінансових послуг, фінансового моніторингу та захисту прав споживачів фінансових послуг.

Завдання полягає у засвоєнні фінансово-правових категорій, вмінні орієнтуватися в масиві законодавства, що регулює відносини у сфері фінансових послуг.

Під час підготовки до колоквіумів і практичних занять необхідно опрацювати нормативно-правові акти, які регулюють питання, що виносяться

для обговорення, наведені у даному посібнику. На практичному занятті опрацьований матеріал перевіряється в аудиторії шляхом обговорення.

У результаті опанування матеріалу студенти повинні:

знати фінансово-правову термінологію, основні положення, що регулюють відносини у сфері фінансових послуг;

уміти працювати з нормативно-правовими актами, що регулюють фінансові послуги; аналізувати їх зміст; порівнювати фінансово-правові категорії; розкривати взаємозв'язок з іншими дисциплінами; логічно викладати матеріал; аргументувати і доводити свою думку.

**ЗАГАЛЬНИЙ РОЗРАХУНОК ГОДИН ЛЕКЦІЙ, СЕМІНАРСЬКИХ
ЗАНЯТЬ, САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ**

тема	всього годин	у тому числі		
		лекції	практичні заняття, колоквіуми	самостійна робота
Фінансовий ринок та фінансові послуги: поняття, класифікація, суб'єкти	0		2	
Правове регулювання ринку банківських послуг	8		4	0
Операції з валютними цінностями на ринках фінансових послуг	4		2	
Ринки цінних паперів	4		4	
Інвестиційні фонди як учасники ринку фінансових послуг України	2		2	
Фінансові послуги на страховому ринку	2		2	
Міжнародний досвід правового регулювання ринку фінансових послуг	4		4	
Фінансовий моніторинг у сфері ринків фінансових послуг	4		4	
Правове регулювання захисту прав споживачів фінансових послуг	2		2	
разом	20		26	2

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Фінансовий ринок та фінансові послуги: поняття, класифікація, суб'єкти

Реальний сектор економіки. Фінансовий сектор економіки. Мета реального і фінансового секторів економіки. Взаємодія реального і фінансового секторів економіки.

Фінансова система: економічний і правовий підходи. Структура фінансової системи. Місце фінансового ринку в фінансовій системі. Передумови виникнення фінансового ринку. Сутність, зміст та функції фінансового ринку. Фінансових ринок як сфера надання фінансових послуг.

Правова характеристика ринку фінансових послуг. Структурування фінансового ринку. Сегментація фінансового ринку. Сегменти ринку фінансових послуг. Функції фінансового ринку. Фінансові інструменти. Фінансові активи . Фінансові зобов'язання. Інструменти власного капіталу. Інструменти ринку банківських послуг. Інструменти ринку цінних паперів. Інструменти валютного ринку. Інструменти страхового ринку.

Суб'єкти ринку фінансових послуг та їх класифікація. Держава як суб'єкт ринку фінансових послуг. Фінансове посередництво та фінансові посередники, їх сутність, класифікація та роль в економіці держави. Державне регулювання та саморегулювання ринку фінансових послуг.

Фінансові послуги в системі фінансових відносин. Види фінансових послуг. Особливості фінансових послуг. Інституційна структура ринку фінансових послуг. Ринок банківських послуг. Ринок фінансових послуг кредитних спілок. Ринок послуг ломбардів. Фінансові послуги на валютному ринку. Фінансові послуги з перейняття ризику страховими компаніями. Фінансові послуги у сфері страхування. Ринок цінних паперів. Ринок фінансових послуг учасників фондового ринку. Контракті фінансові інституції. Інвестиційні компанії. Інвестиційний фонд.

Тема 2. Правове регулювання ринку банківських послуг

Суб'єктний склад учасників ринку банківських послуг. Структурні елементи банківської системи України. Класифікація банків. Зміст банківської діяльності.

Вимоги до учасників банку. Відокремлені підрозділи банку. Статут банку. Державна реєстрація банку. Ліцензування банків. Реорганізація банків. Регулятивний капітал банків. Статутний капітал банків. Акції і паї банку. Органи управління банком.

Правова регламентація діяльності на ринку банківських послуг. Форми державного регулювання банків. Компетенція НБУ з контролю за банківською діяльністю. Принципи і функції банківського нагляду. Облікова ставка НБУ. Нормативи регулювання банківської діяльності.

Ринок банківських послуг: структура і сутність. Сегментація ринку банківських послуг. Класифікація банківських послуг. Принципи функціонування ринку банківських послуг. Банківські операції. Активні та пасивні операції банків. Зміст та сутність депозитних і кредитних операцій. Зміст та сутність інвестиційних і валютних операцій. Розрахунково-касове обслуговування. Еквайринг. Міжнародні платіжні системи.

Віднесення банку до проблемного та неплатоспроможного. Ліквідація банку. Система гарантування вкладів фізичних осіб. Роль тимчасової адміністрації у виведенні банку з ринку.

Тема 3. Операції з валютними цінностями на ринках фінансових послуг

Поняття валюти та валютних цінностей. Національна та іноземна валюти. Склад валютних цінностей. Класифікація валют. Поняття

конвертованості валюти. Неконвертовані валюти. Частково конвертовані валюти. Вільно конвертовані валюти. Резервні валюти.

Валютне регулювання. Принципи валютного регулювання. Зовнішнє (міжнародне) валютне регулювання. Внутрішнє (національне) валютне регулювання. Обмеження у сфері валютного регулювання. Система валютних обмежень. Порядок переміщення валютних цінностей через митний кордон України.

Поняття валютного ринку. Структура валютного ринку. Умови здійснення валютних операцій на валютному ринку. Фінансово-правовий статус учасників валютного ринку. Ліцензування діяльності учасників валютного ринку. Купівля та продаж інвестиційних монет.

Класифікація операцій з іноземною валютою та банківськими металами без фізичної поставки. Проведення валютних операцій на умовах «своп». Проведення валютних операцій на умовах «форвард». Функціонування Системи підтвердження угод.

Валютні операції постійних представництв. Особливості здійснення валютних операцій, пов'язаних з інвестиційною діяльністю іноземних інвесторів в Україні. Здійснення валютних операцій за кредитними договорами (договорами позики / поворотної фінансової допомоги) та за аграрними розписками. Валютні операції у страховій діяльності. Ліміти при проведенні валютних операцій.

Класифікація операцій з іноземною валютою та банківськими металами з фізичною поставкою. Валютно-обмінні операції. Операції торгівлі з банківськими металами з фізичною поставкою. Здійснення валютних операцій небанківськими установами та операторами поштового зв'язку. Облік діяльності небанківських установ під час здійснення валютно-обмінних операцій і операцій з банківськими металами. Касове обслуговування під час здійснення валютно-обмінних операцій, обмеження щодо їх проведення. Інформаційне забезпечення діяльності суб'єктів валютного ринку.

Автоматизовані інформаційні системи Національного банку України. Ліміти на проведення окремих валютних операцій. Проведення валютних операцій у незначному розмірі. Особливості документального підтвердження окремих валютних операцій. Заборони та обмеження здійснення валютних операцій з переказу іноземної валюти або гривні за кордон. Граничні строки розрахунків за операціями з експорту та імпорту товарів. Обмеження при проведенні операцій на умовах «своп» та «форвард».

Тема 4. Ринки цінних паперів

Професійні учасники ринку цінних паперів. Кредитний рейтинг. Національна рейтингова шкала. Рейтингова оцінка емітента. Система депозитарного обліку цінних паперів. Система реєстру власників іменних цінних паперів. Видача ліцензій на здійснення професійної діяльності на ринку цінних паперів. Реєстрація випусків цінних паперів. контроль за дотриманням емітентами порядку реєстрації випуску цінних паперів. Система захисту прав інвесторів. Пруденційний нагляд за професійними учасниками фондового ринку. Принцип мовчазної згоди.

Рейтингові агентства та рейтингова оцінка. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку. Завдання Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. Консультаційно-експертна рада Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. Повноваження Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. Значення рішень Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. Тимчасовий адміністратор професійного учасника депозитарної системи України.

Брокерська діяльність. Дилерська діяльність. Андеррайтинг. Діяльність з управління цінними паперами. Діяльність з управління активами. Діяльність з управління іпотечним покриттям. Депозитарна діяльність депозитарної установи. Діяльність із зберігання активів інститутів спільного інвестування. Діяльність із зберігання активів пенсійних фондів. Діяльність з організації

торгівлі на фондовому ринку. Клірингова діяльність. Маніпулювання на фондовому ринку.

Податок на доходи фізичних осіб. Платники податку на доходи фізичних осіб. Інститут податкового агентства при наданні фінансових послуг. Інвестиційний прибуток. Інвестиційний збиток. Податково-правовий статус професійних торговців цінними паперами. Класифікація операцій з інвестиційними активами. Методика визначення інвестиційного прибутку професійним торговцем цінними паперами. Обрахування та облік загального фінансового результату операцій з інвестиційними активами. Підтвердження доходів та витрат за операціями з інвестиційними активами. Пільги при оподаткуванні операцій з інвестиційними активами.

Податок на прибуток підприємств. Фінансовий результат. Обрахування та облік фінансового результату при здійсненні фінансових послуг. Коригування фінансового результату при оподаткуванні. Різниці, які виникають при здійсненні фінансових операцій. Оподаткування юридичними особами процентів за борговими зобов'язаннями. Оподаткування операцій РЕПО. Зобов'язання за договорами фінансового лізингу. Особливості оподаткування фінансових послуг за участі нерезидентів. Оподаткування діяльності страховиків. Різниці при коригуванні фінансового результату страховиків.

Порядок розгляду спорів. Відповідальність юридичних осіб за правопорушення на ринку цінних паперів. Різновиди правопорушень на ринку цінних паперів, їх склад. Порядок застосування санкцій до юридичних осіб за правопорушення на ринку цінних паперів. Кримінальна і майнова відповідальність за порушення законодавства про цінні папери. Відповідальність Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку та її посадових осіб.

Тема 5. Інвестиційні фонди як учасники ринку фінансових послуг України

Поняття інвестиційного фонду. Інвестування як різновид економічної діяльності. Інвестиційний фонд як один з видів фінансових інститутів. Форми створення інвестиційних фондів. Інвестиційна компанія. Управління активами інвестиційного фонду. Учасники інвестиційного фонду.

Основні ознаки інвестиційних фондів. Колективне право власності на інвестиції. Наявність компанії-управлінця. Інвестиційний керуючий. Ризики, пов'язані з проведенням вкладів (загальні і приватні).

Види інвестиційних фондів. Пайові інвестиційні фонди. Корпоративні інвестиційні фонди. Відкриті інвестиційні фонди. Закриті інвестиційні фонди. Фонд взаємних інвестицій. Хедж-фонди. Фонд, який веде торги на біржі (ETF).

Органи державного регулювання та нагляду за діяльністю інвестиційних фондів. Мета державного регулювання та нагляду за діяльністю інвестиційних фондів. Завдання органів державного регулювання та нагляду за діяльністю інвестиційних фондів. Повноваження органів державного регулювання та нагляду за діяльністю інвестиційних фондів.

Порядок створення інвестиційного фонду. Засновники інвестиційного фонду. Установчий договір засновників. Статут інвестиційного фонду та вимоги до нього. Регламент інвестиційного фонду. Реєстрація інвестиційного фонду. Статутний фонд інвестиційного фонду. Вищі органи управління інвестиційного фонду та порядок прийняття ними рішень.

Оподаткування інвестиційних фондів. Особливості оподаткування інвестиційних фондів в частині сплати податку на прибуток. Оподаткування дивідендів в інститутах спільного інвестування. Звільнення від оподаткування коштів спільного інвестування.

Тема 6. Фінансові послуги на страховому ринку

Поняття страхування як сегменту ринку фінансових послуг. Генеза страхування. Взаємне страхування. Страхування в УРСР та сучасній Україні.

Функції страхування. Страховий ризик і страховий випадок. Форми страхування. Добровільне страхування та його види. Види обов'язкового страхування. Страхова діяльність. Страхова послуга як категорія фінансової.

Поняття страхового ринку. Основні учасники страхового ринку. Страхові відносини між суб'єктами страхування. Поняття, порядок створення та функціонування страховиків. Посередницька діяльність у сфері страхування. Система страхового ринку України.

Види фінансових послуг на страховому ринку. Страхування життя в Україні. Страхові операції. Страхування кредитів. Страхування фінансових кредитів. Страхування товарних кредитів. Страхування споживчих кредитів. Страхування кредитів, виданих під заставу. Страхування виданих та прийнятих гарантій (порука). Страховий маркетинг. Страхування фінансових ризиків. Медичне страхування. Страхова медицина. Оцінка доходів від інвестування страхових резервів. Критерії імовірності фінансової кризи в страховій компанії. Майнове страхування. Нестрахові випадки.

Договори страхування. Правила страхування. Страхові платежі. Страхове відшкодування.

Правове регулювання страхової діяльності. Державний нагляд за страховою діяльністю. Державне регулювання страхової діяльності. Ліцензування страхової діяльності. Відомче регулювання страхової діяльності. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг. Єдиний державний реєстр страховиків України.

Таємниця страхування. Гарантії прав та законних інтересів страховиків

Тема 7. Міжнародний досвід правового регулювання ринку фінансових послуг

Правове регулювання ринку міжнародних фінансових послуг. Директиви Європейського Союзу Payment Services Directive (PSD) та Payment Services Directive 2 (PSD2). Директива 2014/65/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 15.05.2014 про ринки фінансових інструментів. Рекомендація «Про

використання похідних фінансових інструментів для інститутів спільного інвестування у цінні папери, що знаходяться в обігу (ІСІ)».

Міжнародні інституції, діяльність яких направлена на регулювання ринку фінансових послуг. Види міжнародних фінансових інституцій: всесвітні та регіональні фінансові інституції. Міжнародний валютний фонд. Світовий банк та його значення у системі міжнародних фінансових послуг. Міжнародний банк реконструкції та розвитку. Європейський інвестиційний банк. Багатостороннє агентство гарантування інвестицій (БАГІ). Спеціалізована структура Міжнародний центр з урегулювання інвестиційних конфліктів (МЦУІК).

Акти права ЄС як регулятори відносин на ринках фінансових послуг. Види актів права ЄС: директиви та рекомендації. Значення актів права ЄС у регламентуванні ринку фінансових послуг. Особливості застосування нормативно-правових актів ЄС. Відповідальність за порушення актів ЄС. Правові позиції Суду ЄС та ЄСПЛ з вирішення спорів пов'язаних з наданням фінансових послуг.

Зміст та значення PSD та PSD2. Фінансові посередники як нові типи інститутів. Принципи відкритого банкінгу (Open Banking). Додаткові заходи захисту платежів. Обов'язки фінансових організацій надавати інформацію фінансовим посередникам. Загальноєвропейський реєстр фінансових організацій, які мають статус фінансових інститутів. Посилена аутентифікація при доступі до рахунків. Особливості впровадження положень Директиви PSD2 в Україні.

Фінансовий нагляд у країнах ЄС: тенденції щодо інтеграції нагляду за ринками фінансових послуг в структури Центральних банків.

Тема 8. Фінансовий моніторинг у сфері ринків фінансових послуг

Фінансовий моніторинг та його основні завдання у сфері фінансових послуг. Суб'єкти первинного фінансового моніторингу. Суб'єкти державного фінансового моніторингу. Реєстрація фінансових операцій. Ризик-

орієнтований підхід у діяльності суб'єктів первинного фінансового моніторингу. Критерії, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності у сфері ринків фінансових послуг.

Особливості діяльності спеціально визначених суб'єктів первинного фінансового моніторингу. Належна перевірка. Інформація, яка супроводжує переказ коштів або віртуальних активів. Відмова від встановлення (підтримання) ділових відносин, проведення фінансової операції. Подання інформації з питань фінансового моніторингу.

Повноваження та обов'язки суб'єктів державного фінансового моніторингу. Державна служба фінансового моніторингу. Фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу. Порогові фінансові операції. Підозрілі фінансові операції (діяльність).

Відповідальність за порушення вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму. Адміністративна відповідальність у сфері запобігання та протидії. Кримінальна відповідальність у сфері запобігання та протидії. Заходи впливу за невиконання (неналежного виконання) суб'єктом первинного фінансового моніторингу (його уповноваженою (посадовою) особою) вимог законодавства у сфері запобігання та протидії. Контроль за виконанням законів у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму.

Тема 9. Правове регулювання захисту прав споживачів фінансових послуг

Основні права споживачів фінансових послуг. Фінансова грамотність споживачів фінансових послуг.

Правове регулювання захисту прав споживачів фінансових послуг. Новації у захисті прав споживачів фінансових послуг. Реклама у сфері

фінансових послуг. Недобросовісна реклама у сфері фінансових послуг.
Інформація у сфері фінансових послуг.

Відповідальність за порушення прав споживачів фінансових послуг.
Адміністративна відповідальність за порушення прав споживачів фінансових
послуг.

ЗАВДАННЯ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Тема 1. Фінансовий ринок та фінансові послуги: поняття, класифікація, суб'єкти

План

1. Реальний і фінансовий сектори економіки: понятті та їх взаємодія.
2. Фінансова система та її структура, місце фінансового ринку в ній.
3. Правова характеристика ринку фінансових послуг.
4. Структура фінансового ринку.
5. Суб'єкти фінансового ринку.
6. Фінансові активи і фінансові інструменти.

Реальний сектор економіки. Фінансовий сектор економіки. Мета реального і фінансового секторів економіки. Взаємодія реального і фінансового секторів економіки.

Фінансова система: економічний і правовий підходи. Структура фінансової системи. Місце фінансового ринку в фінансовій системі. Передумови виникнення фінансового ринку. Сутність, зміст та функції фінансового ринку. Фінансових ринок як сфера надання фінансових послуг.

Правова характеристика ринку фінансових послуг. Структурування фінансового ринку. Сегментація фінансового ринку. Сегменти ринку фінансових послуг. Функції фінансового ринку. Фінансові інструменти. Фінансові активи . Фінансові зобов'язання. Інструменти власного капіталу. Інструменти ринку банківських послуг. Інструменти ринку цінних паперів. Інструменти валютного ринку. Інструменти страхового ринку.

Суб'єкти ринку фінансових послуг та їх класифікація. Держава як суб'єкт ринку фінансових послуг. Фінансове посередництво та фінансові посередники, їх сутність, класифікація та роль в економіці держави. Державне регулювання та саморегулювання ринку фінансових послуг.

Фінансові послуги в системі фінансових відносин. Види фінансових послуг. Особливості фінансових послуг. Інституційна структура ринку фінансових послуг. Ринок банківських послуг. Ринок фінансових послуг кредитних спілок. Ринок послуг ломбардів. Фінансові послуги на валютному ринку. Фінансові послуги з перейняття ризику страховими компаніями. Фінансові послуги у сфері страхування. Ринок цінних паперів. Ринок фінансових послуг учасників фондового ринку. Контракти фінансові інституції. Інвестиційні компанії. Інвестиційний фонд.

Список нормативно-правових актів:

1. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг : Закон України № 2664-III від 12.07.2001 р.
2. Про Національний банк України : Закон України № 679-XIV від 20 травня 1999 року.
3. Про банки і банківську діяльність : Закон України № 2121-III від 07 грудня 2000 року.
4. Про валюту і валютні операції : Закон України № 2473-VIII від 21 червня 2018 року.
5. Про цінні папери та фондовий ринок : Закон України № 3480-IV від 23.02.2006 р.
6. Про інститути спільного інвестування: Закон України від 05.07.2012 № 5080-VI
7. Про страхування: Закон України від 07.03.1996 № 85/96-ВР
8. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України від 06.12.2019 № 361-IX

Тема 2. Правове регулювання ринку банківських послуг

План

1. Учасники ринку банківських послуг. Банківська система України.
2. Створення, державна реєстрація та ліцензування банків.
3. Регулювання банківської діяльності. Правовий статус НБУ.
4. Правова характеристика ринку банківських послуг. Банківські операції.
5. Правовий статус Фонду гарантування вкладів фізичних осіб. Ліквідація банку.

Суб'єктний склад учасників ринку банківських послуг. Структурні елементи банківської системи України. Класифікація банків. Зміст банківської діяльності.

Вимоги до учасників банку. Відокремлені підрозділи банку. Статут банку. Державна реєстрація банку. Ліцензування банків. Реорганізація банків. Регулятивний капітал банків. Статутний капітал банків. Акції і паї банку. Органи управління банком.

Правова регламентація діяльності на ринку банківських послуг. Форми державного регулювання банків. Компетенція НБУ з контролю за банківською діяльністю. Принципи і функції банківського нагляду. Облікова ставка НБУ. Нормативи регулювання банківської діяльності.

Ринок банківських послуг: структура і сутність. Сегментація ринку банківських послуг. Класифікація банківських послуг. Принципи функціонування ринку банківських послуг. Банківські операції. Активні та пасивні операції банків. Зміст та сутність депозитних і кредитних операцій. Зміст та сутність інвестиційних і валютних операцій. Розрахунково-касове обслуговування. Еквайринг. Міжнародні платіжні системи.

Віднесення банку до проблемного та неплатоспроможного. Ліквідація банку. Система гарантування вкладів фізичних осіб. Роль тимчасової адміністрації у виведенні банку з ринку.

Список нормативно-правових актів:

1. Про Національний банк України : Закон України № 679-XIV від 20 травня 1999 року.
2. Про банки і банківську діяльність : Закон України № 2121-III від 7 грудня 2000 року.
3. Про валюту і валютні операції : Закон України № 2473-VIII від 21 червня 2018 року.
4. Про систему гарантування вкладів фізичних осіб : Закон України № 4452-VI від 23 лютого 2012 року.
5. Інструкція про порядок регулювання діяльності банків в Україні : Постанова Правління НБУ № 368 від 28 серпня 2001 року.
6. Про затвердження Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні : Постанова Правління НБУ № 148 від 29 грудня 2017 року.
7. Про затвердження Інструкції про порядок відкриття і закриття рахунків клієнтів банків та кореспондентських рахунків банків - резидентів і нерезидентів : Постанова Правління НБУ № 492 від 12 листопада 2003 року.
8. Про здійснення операцій з використанням електронних платіжних засобів : Постанова Правління НБУ № 705 від 05 листопада 2014 року.

Тема 3. Операції з валютними цінностями на ринках фінансових послуг

План

1. Поняття валюти та валютних цінностей.
2. Валютне регулювання: зміст і види.
3. Валютний ринок: поняття та структура.
4. Валютні операції та їх класифікація.
5. Торгівля валютою без здійснення фізичної поставки.
6. Торгівля валютою шляхом здійснення фізичної поставки.
7. Заходи захисту та визначення порядку здійснення окремих операцій в іноземній валюті.

Поняття валюти та валютних цінностей. Національна та іноземна валюти. Склад валютних цінностей. Класифікація валют. Поняття конвертованості валюти. Неконвертовані валюти. Частково конвертовані валюти. Вільно конвертовані валюти. Резервні валюти.

Валютне регулювання. Принципи валютного регулювання. Зовнішнє (міжнародне) валютне регулювання. Внутрішнє (національне) валютне регулювання. Обмеження у сфері валютного регулювання. Система валютних обмежень. Порядок переміщення валютних цінностей через митний кордон України.

Поняття валютного ринку. Структура валютного ринку. Умови здійснення валютних операцій на валютному ринку. Фінансово-правовий статус учасників валютного ринку. Ліцензування діяльності учасників валютного ринку. Купівля та продаж інвестиційних монет.

Класифікація операцій з іноземною валютою та банківськими металами без фізичної поставки. Проведення валютних операцій на умовах «своп». Проведення валютних операцій на умовах «форвард». Функціонування Системи підтвердження угод.

Валютні операції постійних представництв. Особливості здійснення валютних операцій, пов'язаних з інвестиційною діяльністю іноземних інвесторів в Україні. Здійснення валютних операцій за кредитними договорами (договорами позики / поворотної фінансової допомоги) та за аграрними розписками. Валютні операції у страховій діяльності. Ліміти при проведенні валютних операцій.

Класифікація операцій з іноземною валютою та банківськими металами з фізичною поставкою. Валютно-обмінні операції. Операції торгівлі з банківськими металами з фізичною поставкою. Здійснення валютних операцій небанківськими установами та операторами поштового зв'язку. Облік діяльності небанківських установ під час здійснення валютно-обмінних операцій і операцій з банківськими металами. Касове обслуговування під час

здійснення валютно-обмінних операцій, обмеження щодо їх проведення. Інформаційне забезпечення діяльності суб'єктів валютного ринку.

Автоматизовані інформаційні системи Національного банку України. Ліміти на проведення окремих валютних операцій. Проведення валютних операцій у незначному розмірі. Особливості документального підтвердження окремих валютних операцій. Заборони та обмеження здійснення валютних операцій з переказу іноземної валюти або гривні за кордон. Граничні строки розрахунків за операціями з експорту та імпорту товарів. Обмеження при проведенні операцій на умовах «своп» та «форвард».

Список нормативно-правових актів:

1. про валюту і валютні операції : Закон України № 2473-VIII від 21 червня 2018 року.
2. Про Національний банк України : Закон України № 679-XIV від 20 травня 1999 року.
3. Положення про заходи захисту та визначення порядку здійснення окремих операцій в іноземній валюті : Постанова Кабінету Міністрів України № 5 від 2 січня 2019 року.
4. Положення про структуру валютного ринку України, умови та порядок торгівлі іноземною валютою та банківськими металами на валютному ринку України : Постанова Кабінету Міністрів України № 35 від 6 лютого 2019 року.

Тема 4. Ринки цінних паперів

План

1. Державне регулювання ринку цінних паперів: мета і форми.
2. Повноваження суб'єктів, що здійснюють державне регулювання ринку цінних паперів.
3. Професійна діяльність на ринку цінних паперів. Операції з цінними паперами.

4. Оподаткування діяльності на ринку цінних паперів.
5. Відповідальність за порушення правил ринку цінних паперів.

Професійні учасники ринку цінних паперів. Кредитний рейтинг. Національна рейтингова шкала. Рейтингова оцінка емітента. Система депозитарного обліку цінних паперів. Система реєстру власників іменних цінних паперів. Видача ліцензій на здійснення професійної діяльності на ринку цінних паперів. Реєстрація випусків цінних паперів. контроль за дотриманням емітентами порядку реєстрації випуску цінних паперів. Система захисту прав інвесторів. Пруденційний нагляд за професійними учасниками фондового ринку. Принцип мовчазної згоди.

Рейтингові агентства та рейтингова оцінка. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку. Завдання Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. Консультативно-експертна рада Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. Повноваження Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. Значення рішень Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. Тимчасовий адміністратор професійного учасника депозитарної системи України.

Брокерська діяльність. Дилерська діяльність. Андеррайтинг. Діяльність з управління цінними паперами. Діяльність з управління активами. Діяльність з управління іпотечним покриттям. Депозитарна діяльність депозитарної установи. Діяльність із зберігання активів інститутів спільного інвестування. Діяльність із зберігання активів пенсійних фондів. Діяльність з організації торгівлі на фондовому ринку. Клірингова діяльність. Маніпулювання на фондовому ринку.

Податок на доходи фізичних осіб. Платники податку на доходи фізичних осіб. Інститут податкового агентства при наданні фінансових послуг. Інвестиційний прибуток. Інвестиційний збиток. Податково-правовий статус професійних торговців цінними паперами. Класифікація операцій з інвестиційними активами. Методика визначення інвестиційного прибутку

професійним торговцем цінними паперами. Обрахування та облік загального фінансового результату операцій з інвестиційними активами. Підтвердження доходів та витрат за операціями з інвестиційними активами. Пільги при оподаткуванні операцій з інвестиційними активами.

Податок на прибуток підприємств. Фінансовий результат. Обрахування та облік фінансового результату при здійсненні фінансових послуг. Коригування фінансового результату при оподаткуванні. Різниці, які виникають при здійсненні фінансових операцій. Оподаткування юридичними особами процентів за борговими зобов'язаннями. Оподаткування операцій РЕПО. Зобов'язання за договорами фінансового лізингу. Особливості оподаткування фінансових послуг за участі нерезидентів. Оподаткування діяльності страховиків. Різниці при коригуванні фінансового результату страховиків.

Порядок розгляду спорів. Відповідальність юридичних осіб за правопорушення на ринку цінних паперів. Різновиди правопорушень на ринку цінних паперів, їх склад. Порядок застосування санкцій до юридичних осіб за правопорушення на ринку цінних паперів. Кримінальна і майнова відповідальність за порушення законодавства про цінні папери. Відповідальність Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку та її посадових осіб.

Список нормативно-правових актів:

1. Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні : Закон України № 448/96-ВР від 30.10.1996 р. Відомості Верховної Ради України, 1996, № 51. Ст. 292.
2. Про цінні папери та фондовий ринок : Закон України № 3480-IV від 23.02.2006 р. Відомості Верховної Ради України, 2006, № 31. Ст. 268.
3. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг : Закон України № 2664-III від 12.07.2001 р. Відомості Верховної Ради України, 2002, № 1. Ст. 1.

4. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. Відомості Верховної Ради України, 2011, № 13-17. Ст. 112.
5. Про Національну комісію з цінних паперів та фондового ринку : Указ Президента України № 1063/2011 від 23.11.2011. Офіційний вісник України, 2011, № 94. Ст. 3415.
6. Порядок та умови видачі ліцензії на провадження окремих видів професійної діяльності на фондовому ринку (ринку цінних паперів) : Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку № 817 від 14.05.2013 р. Офіційний вісник України, 2013, № 48. Ст. 1736.
7. Ліцензійні умови провадження професійної діяльності на фондовому ринку (ринку цінних паперів) - діяльності з управління активами інституційних інвесторів (діяльності з управління активами) : Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку № 1281 від 23.07.2013 р. Офіційний вісник України, 2013, № 76. Ст. 2835.
8. Система довідників та класифікаторів Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку : Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку № 646 від 08.05.2012 р. Офіційний вісник України, 2012, № 43. Ст. 1678.
9. Про затвердження Правил розгляду справ про порушення вимог законодавства на ринку цінних паперів та застосування санкцій : Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку № 1470 від 16.10.2012 р. Офіційний вісник України, 2012, № 87. Ст. 3558.
10. Ліцензійні умови провадження професійної діяльності на фондовому ринку (ринку цінних паперів) - діяльності з торгівлі цінними паперами : Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку № 819 від 14.05.2013 р. Офіційний вісник України, 2013, № 52. Ст. 1911.

Тема 5. Інвестиційні фонди як учасники ринку фінансових послуг України

План

1. Поняття інвестиційного фонду.
2. Основні ознаки інвестиційних фондів.
3. Види інвестиційних фондів: пайові інвестиційні фонди, корпоративні інвестиційні фонди.
4. Органи державного регулювання та нагляду за діяльністю інвестиційних фондів.
5. Порядок створення інвестиційного фонду.
6. Оподаткування інвестиційних фондів.

Поняття інвестиційного фонду. Інвестування як різновид економічної діяльності. Інвестиційний фонд як один з видів фінансових інститутів. Форми створення інвестиційних фондів. Інвестиційна компанія. Управління активами інвестиційного фонду. Учасники інвестиційного фонду.

Основні ознаки інвестиційних фондів. Колективне право власності на інвестиції. Наявність компанії-управлінця. Інвестиційний керуючий. Ризики, пов'язані з проведенням вкладів (загальні і приватні).

Види інвестиційних фондів. Пайові інвестиційні фонди. Корпоративні інвестиційні фонди. Відкриті інвестиційні фонди. Закриті інвестиційні фонди. Фонд взаємних інвестицій. Хедж-фонди. Фонд, який веде торги на біржі (ETF).

Органи державного регулювання та нагляду за діяльністю інвестиційних фондів. Мета державного регулювання та нагляду за діяльністю інвестиційних фондів. Завдання органів державного регулювання та нагляду за діяльністю інвестиційних фондів. Повноваження органів державного регулювання та нагляду за діяльністю інвестиційних фондів.

Порядок створення інвестиційного фонду. Засновники інвестиційного фонду. Установчий договір засновників. Статут інвестиційного фонду та вимоги до нього. Регламент інвестиційного фонду. Реєстрація інвестиційного фонду. Статутний фонд інвестиційного фонду. Вищі органи управління інвестиційного фонду та порядок прийняття ними рішень.

Оподаткування інвестиційних фондів. Особливості оподаткування інвестиційних фондів в частині сплати податку на прибуток. Оподаткування дивідендів в інститутах спільного інвестування. Звільнення від оподаткування коштів спільного інвестування.

Список нормативно-правових актів:

1. Про інститути спільного інвестування: Закон України від 05.07.2012 № 5080-VI
2. Деякі питання надання Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку платних адміністративних послуг: постанова КМУ від 26 жовтня 2011 р. N 1097
3. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV ;
4. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV (в ред. від 07.02.2019);
5. Про цінні папери та фондовий ринок: Закон України від 23.02.2002 № 3480-IV;
6. Про депозитарну систему України: Закон України від 06.07.2012 № 5178-VI;
7. Про акціонерні товариства: Закон України від 17.09.2008 № 514-VI;
8. Про затвердження Положення про порядок оцінки вартості чистих активів інвестиційних фондів і взаємних фондів інвестиційних компаній Рішення ДКЦПФР від 18.03.2002 № 104;
9. Про затвердження Положення про провадження депозитарної діяльності: Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 23.04.2013 № 735;
10. Про затвердження Положення про особливості здійснення діяльності з управління активами інституційних інвесторів: Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 06.08.2013 № 1414;

11. Про затвердження Положення про порядок припинення корпоративного інвестиційного фонду: Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 19.11.2013 № 2606;

12. Про затвердження Положення про особливості бухгалтерського обліку операцій інститутів спільного інвестування: Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 26.11.2013 № 2669.

13. Про затвердження Інструкції про порядок відкриття і закриття рахунків клієнтів банків та кореспондентських рахунків банків - резидентів і нерезидентів: Постанова Правління НБУ від 12.11.2003 № 492.

Тема 6. Фінансові послуги на страховому ринку

План

1. Поняття страхування, його види та основні функції
2. Сутність і структура страхового ринку
3. Правове регулювання страхової діяльності
4. Державний нагляд за страховою діяльністю.
5. Заходи впливу за порушення законодавства у сфері страхування

Поняття страхування як сегменту ринку фінансових послуг. Генеза страхування . Взаємне страхування. Страхування в УРСР та сучасній Україні.

Функції страхування. Страховий ризик і страховий випадок. Форми страхування. Добровільне страхування та його види. Види обов'язкового страхування. Страхова діяльність. Страхова послуга як категорія фінансової.

Поняття страхового ринку. Основні учасники страхового ринку. Страхові відносини між суб'єктами страхування. Поняття, порядок створення та функціонування страховиків. Посередницька діяльність у сфері страхування. Система страхового ринку України.

Види фінансових послуг на страховому ринку. Страхування життя в Україні. Страхові операції. Страхування кредитів. Страхування фінансових кредитів. Страхування товарних кредитів. Страхування споживчих кредитів.

Страховання кредитів, виданих під заставу. Страховання виданих та прийнятих гарантій (порука). Страховий маркетинг. Страховання фінансових ризиків. Медичне страхування. Страхова медицина. Оцінка доходів від інвестування страхових резервів. Критерії імовірності фінансової кризи в страховій компанії. Майнове страхування. Нестрахові випадки.

Договори страхування. Правила страхування. Страхові платежі. Страхове відшкодування.

Правове регулювання страхової діяльності. Державний нагляд за страховою діяльністю. Державне регулювання страхової діяльності. Ліцензування страхової діяльності. Відомче регулювання страхової діяльності. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг. Єдиний державний реєстр страховиків України.

Таємниця страхування. Гарантії прав та законних інтересів страховиків

Список нормативно-правових актів:

1. Про страхування: Закон України від 07.03.1996 № 85/96-ВР;
2. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України від 06.12.2019 № 361-ІХ;
3. Директива Ради 92/49/ЄЕС "Щодо узгодження законів, підзаконних та адміністративних положень, які стосуються прямого страхування, іншого, ніж страхування життя, та про внесення змін до Директив 73/239/ЄЕС і 88/357/ЄЕС (третя Директива, яка стосується страхування, іншого, ніж страхування життя) від 18 червня 1992 р.;
4. Про ліцензування видів господарської діяльності: Закон України від 02.03.2015 № 222-VIII;
5. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність: Закон України від 21.12.2017 № 2258-VIII;

6. Положення про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг: Указ Президента України від 23.11.2011 № 1070/2011;

7. Про затвердження критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності у сфері ринків фінансових послуг та визначається періодичність проведення планових заходів державного нагляду (контролю) Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг: Постанова Кабінету Міністрів України від 21.11.2018 № 976;

8. Порядок проведення внутрішнього аудиту (контролю) у фінансових установах: розпорядження Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 05.06.2014 № 1772.

Тема 7. Міжнародний досвід правового регулювання ринку фінансових послуг

План

1. Правове регулювання ринку міжнародних фінансових послуг.
2. Міжнародні інституції, діяльність яких направлена на регулювання ринку фінансових послуг.
3. Акти права ЄС як регулятори відносин на ринках фінансових послуг.
4. Зміст та значення PSD та PSD2.
5. Основи правового регулювання ринку фінансових послуг в окремих країнах Європейського Союзу (Німеччина, Мальта, Польща, Естонія, Нідерланди, Бельгія, Чехія).

Правове регулювання ринку міжнародних фінансових послуг. Директиви Європейського Союзу Payment Services Directive (PSD) та Payment Services Directive 2 (PSD2). Директива 2014/65/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 15.05.2014 про ринки фінансових інструментів. Рекомендація «Про

використання похідних фінансових інструментів для інститутів спільного інвестування у цінні папери, що знаходяться в обігу (ІСІ)».

Міжнародні інституції, діяльність яких направлена на регулювання ринку фінансових послуг. Види міжнародних фінансових інституцій: всесвітні та регіональні фінансові інституції. Міжнародний валютний фонд. Світовий банк та його значення у системі міжнародних фінансових послуг. Міжнародний банк реконструкції та розвитку. Європейський інвестиційний банк. Багатостороннє агентство гарантування інвестицій (БАГІ). Спеціалізована структура Міжнародний центр з урегулювання інвестиційних конфліктів (МЦУІК).

Акти права ЄС як регулятори відносин на ринках фінансових послуг. Види актів права ЄС: директиви та рекомендації. Значення актів права ЄС у регламентуванні ринку фінансових послуг. Особливості застосування нормативно-правових актів ЄС. Відповідальність за порушення актів ЄС. Правові позиції Суду ЄС та ЄСПЛ з вирішення спорів пов'язаних з наданням фінансових послуг.

Зміст та значення PSD та PSD2. Фінансові посередники як нові типи інститутів. Принципи відкритого банкінгу (Open Banking). Додаткові заходи захисту платежів. Обов'язки фінансових організацій надавати інформацію фінансовим посередникам. Загальноєвропейський реєстр фінансових організацій, які мають статус фінансових інститутів. Посилена аутентифікація при доступі до рахунків. Особливості впровадження положень Директиви PSD2 в Україні.

Фінансовий нагляд у країнах ЄС: тенденції щодо інтеграції нагляду за ринками фінансових послуг в структури Центральних банків.

Список нормативно-правових актів:

1. Перелік законодавчих актів, що регулюють платіжні системи на рівні Європейського Союзу:

- Директива 98/26/ЕС об окончательности расчетов в системах платежей и расчетов по ценным бумагам;
- Директива 2009/110/ЕС об организации, деятельности и пруденциальном надзоре за деятельностью учреждений электронных денег;
- Регламент 2015/847 об информации, сопровождающей переводы денежных средств;
- Регламент 924/2009 о трансграничных платежах в Европейском сообществе;
- Регламент 260/2012 об установлении технических требований и требований делового оборота для платежных переводов и прямых дебетований в евро;
- Директива 2014/92/EU о сопоставлении комиссионного вознаграждения за услуги, связанные с использованием платежных счетов, смене платежных счетов и доступа к платежным счетам с базовыми услугами;
- Регламент 2015/751 о межбанковских сборах с платежных операций с использованием банковских карт;
- Директива 2015/2366/ЕС о платежных услугах на внутреннем рынке (PSD).

2. Законодавство, що регулює розрахунки по цінним паперах на рівні Європейського Союзу:

- Регламент 648/2012 о прозрачности операций финансирования с ценными бумагами повторного использования финансовых инструментов;
- Директива 2002/47/ЕС о механизмах финансового обеспечения;
- Директива 2009/44/EU о внесении поправок в Директиву 98/26/ЕС об окончательности расчетов в платежных системах и системах расчетов с ценными бумагами, и Директива 2002/47/ЕС о механизмах финансового обеспечения в отношении связанных между собой соглашений о финансовых обязательствах системы и кредитные претензии;

- Регламент 909/2014 об совершенствовании расчетов по ценным бумагам в Европейском Союзе и о центральных депозитариях ценных бумаг (CSDR);
- Директива 2014/65 / ЕС о рынках финансовых инструментов (MiFID);
- Регламент 600/2014 о рынках финансовых инструментов.

Тема 8. Фінансовий моніторинг у сфері ринків фінансових послуг

План

1. Поняття фінансового моніторингу та його основні завдання у сфері ринків фінансових послуг
2. Система та суб'єкти фінансового моніторингу , їх завдання, обов'язки та права.
3. Застосування ризик-орієнтованого підходу у діяльності суб'єктів первинного фінансового моніторингу.
4. Фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу.
5. Повноваження та обов'язки суб'єктів державного фінансового моніторингу.
6. Державна служба фінансового моніторингу України та особливості її контрольної діяльності у сфері ринків фінансових послуг
7. Контроль за виконанням законів у сфері запобігання та протидії у сфері протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму. Відповідальність за порушення вимог законодавства у цій сфері.

Фінансовий моніторинг та його основні завдання у сфері фінансових послуг. Суб'єкти первинного фінансового моніторингу. Суб'єкти державного фінансового моніторингу. Реєстрація фінансових операцій. Ризик-орієнтований підхід у діяльності суб'єктів первинного фінансового

моніторингу. Критерії, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності у сфері ринків фінансових послуг.

Особливості діяльності спеціально визначених суб'єктів первинного фінансового моніторингу. Належна перевірка. Інформація, яка супроводжує переказ коштів або віртуальних активів. Відмова від встановлення (підтримання) ділових відносин, проведення фінансової операції. Подання інформації з питань фінансового моніторингу.

Повноваження та обов'язки суб'єктів державного фінансового моніторингу. Державна служба фінансового моніторингу. Фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу. Порогові фінансові операції. Підозрілі фінансові операції (діяльність).

Відповідальність за порушення вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму. Адміністративна відповідальність у сфері запобігання та протидії. Кримінальна відповідальність у сфері запобігання та протидії. Заходи впливу за невиконання (неналежного виконання) суб'єктом первинного фінансового моніторингу (його уповноваженою (посадовою) особою) вимог законодавства у сфері запобігання та протидії. Контроль за виконанням законів у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму.

Список нормативно-правових актів:

1. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг: Закон України від 12 липня 2001 року № 2664-III
2. Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності: Закон України від 11.09.2003 № 1160-IV
3. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України від 06.12.2019 № 361

4. Деякі питання організації фінансового моніторингу: Постанова Кабінету Міністрів України від 05.08.2015 № 552
5. Конвенція Ради Європи про відмивання, пошук, арешт та конфіскацію доходів, одержаних злочинним шляхом 1990 р.
6. Конвенція Ради Європи про відмивання, виявлення, вилучення та конфіскацію доходів від злочинної діяльності та фінансування тероризму 2005 р.
7. Директива Європейського Парламенту та Ради 2005/60/ЄС від 26 жовтня 2005 Про запобігання використанню фінансової системи з метою відмивання коштів та фінансування тероризму
8. Довідково-аналітична інформація щодо Директиви Європейського Парламенту та Ради 2005/60/ЄС від 26 жовтня 2005 про запобігання використанню фінансової системи з метою відмивання коштів та фінансування тероризму
9. Про затвердження Порядку проведення перевірок з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом: розпорядження Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 05.08.2003 № 26
10. Про затвердження Порядку застосування санкцій, передбачених Законом України „Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення”, пред’явлення вимог та здійснення контролю за їх виконанням Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, та визнання такими, що втратили чинність, деяких розпоряджень Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України: розпорядження Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 01.10.2015 № 2372
11. Про затвердження критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності у сфері ринків фінансових послуг та визначається періодичність проведення планових заходів державного

нагляду (контролю) Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг : Постанова Кабінету Міністрів України від 21.11.2018 № 976

Тема 9. Правове регулювання захисту прав споживачів фінансових послуг

План

1. Правові механізми захисту прав споживачів фінансових послуг
2. Принципи захисту прав споживачів
3. Повноваження державних органів щодо захисту прав споживачів фінансових послуг
4. Відповідальність за порушення прав споживачів фінансових послуг.

Основні права споживачів фінансових послуг. Фінансова грамотність споживачів фінансових послуг.

Правове регулювання захисту прав споживачів фінансових послуг. Новації у захисті прав споживачів фінансових послуг. Реклама у сфері фінансових послуг. Недобросовісна реклама у сфері фінансових послуг. Інформація у сфері фінансових послуг.

Відповідальність за порушення прав споживачів фінансових послуг. Адміністративна відповідальність за порушення прав споживачів фінансових послуг.

Список нормативно-правових актів:

Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту прав споживачів фінансових послуг: Закон України від 20.09.2019 р. № 122-IX;

Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг: Закон України від 12.07.2001 р. № 2664-III;

Кодексу України про адміністративні правопорушення;

Про споживче кредитування: Закон України від 15.11.2016 р. № 1734-VIII;

Про рекламу: Закон України від 03.07.1996 р. № 270/96-ВР;

Про захист прав споживачів: Закон України від 12.05.1991 р. № 1023-XII;

Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні: Закон України від 30.10.1996 р. № 448/96-ВР;

Про Національний банк України: Закон України від 20.05.1999 р. № 679-XIV;

Про банки і банківську діяльність: Закон України від 07.12.2000 р. № 2121-III.

КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ УСПІШНОСТІ СТУДЕНТІВ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Підсумкове оцінювання рівня знань студентів з навчальної дисципліни здійснюється на основі оцінювання роботи на практичних (семінарських) заняттях та підсумкового контролю знань студентів (ПКЗ) за 100-бальною шкалою.

Робота студентів на практичних (семінарських) заняттях оцінюються у діапазоні від 0 до 40 балів; завдання, що виносяться на підсумковий контроль знань (ПКЗ), – від 0 до 50 балів.

Підсумковий контроль знань студентів (ПКЗ) з навчальної дисципліни проводиться у формі іспиту з вузлових питань, що потребують творчої відповіді та уміння синтезувати отримані фінансово-правові знання з сучасними правовими проблемами.

Конкретний перелік питань та завдань, що охоплюють весь зміст навчальної дисципліни, критерії оцінювання екзаменаційних завдань, порядок і час їх складання визначаються кафедрою .

До екзаменаційного білета включаються, як правило, 3 питання з навчальної дисципліни.

До відомості обліку підсумкової успішності заносяться сумарні результати в балах поточного контролю студентів та ПКЗ.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни виставляється в залікову книжку згідно з такою шкалою:

Оцінка за шкалою ECTS	ВИЗНАЧЕННЯ	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за 100-бальною шкалою, що використовується в НЮАУ
А	ВІДМІННО – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	5	90-100

В	ДУЖЕ ДОБРЕ – вище середнього рівня з кількома помилками	4	80-89
С	ДОБРЕ – в загальному правильна робота, з певною кількістю значних помилок		75-79
Д	ЗАДОВІЛЬНО – непогано, але зі значною кількістю недоліків	3	70-74
Е	ДОСТАТНЬО – виконання задовольняє мінімальні критерії		60-69
FX	НЕЗАДОВІЛЬНО – потрібно попрацювати перед тим, як перескласти	2	20-59
F	НЕЗАДОВІЛЬНО – необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс		1-19